

Ukependler i elleve år

Annenhver søndag reiser kjeveortoped Anne-Kristine Lie fra Oslo til Sortland i Vesterålen, via Bodø, for å jobbe. Bare jobbe. Hun er så å si ikke ute av døren i løpet av den uken det står på. Fredag kveld reiser hun hjem igjen, for å ha fri en uke, før det er på'n igjen. Dette har hun drevet med i elleve år. Og planen er at det skal fortsette i elleve år til.

Selv om hun tar lang sommerferie, og litt ekstra fri til jul og påske blir det tjueto eller tjuetre turer nordover i året. Da starter hun søndag klokken 17.11 med flytoget fra Lysaker stasjon og ankommer klinikken på Sortland klokken 21.30. Fredag forlater hun klinikken klokken 18.00 for å rekke flybussen, og er hun heldig er hun hjemme 23.10, hvis ikke det blir 23.30.

– Hva får en kjeveortoped fra Oslo til å holde på på denne måten?

– Det begynte med at vi flyttet opp alle sammen. For 13 år siden. Hele familien, mannen min og jeg, tre barn på fem, ni og elleve år, og bikkja. Vi hadde lenge tenkt at vi ville flytte fra Oslo og etablere oss på et mindre sted. Og nå var sjansen der. Praksisen i Sortland var til salgs, og alt lå til rette.

– Og hvordan gikk det?

– Vi fant oss til rette, og barna hadde det veldig bra. Det er blant annet et veldig godt musikkmiljø her. Men etter to år ville jeg hjem igjen. Nord-Norge svarte ikke helt til forventningene, selv om vi i og for seg trivdes på mange måter. Men jeg syntes ikke vi opplevde den nordnorske gjestfriheten, som var det vi også oppsøkte. Det er kanskje fordi Sortland har mange innflyttere. Og det var heller ikke noen boligpolitisk velvilje å snakke om i kommunen da vi prøvde oss på tomtekjøp med tanke på husbygging. Så vi bestemte oss for å reise hjem igjen. Heldigvis hadde vi ikke solgt i Oslo, men bare leid ut huset vi hadde der.

Anne-Kristine Lie tilbringer annenhver uke i den blå byen, Sortland i Vesterålen.

– Men hvordan ble det til at du begynte å pendle?

– Det var det kontordamen som foreslo. Til å begynne med, da vi bodde her oppe, hadde jeg nemlig en jobb i Oslo, så jeg hadde pendlet en del den andre veien. Da vi bestemte oss for å flytte ned igjen, kom altså spørsmålet om jeg ikke kunne pendle hit. Og sånn ble det. Og nå blir det sånn. Praksisen er nedbetalt og jeg føler at jeg er for gammel til å starte helt på nytt i Oslo. Dessuten tenker jeg at det er bedre at det er én kjeveortoped her og 30 i Oslo enn at det er 31 i Oslo. Jeg tror ikke det ville vært noen her hvis ikke jeg hadde vært her, og det er generelt ganske stor mangel på spesialister i nord. Og verre blir det kanskje. I hvert fall når det gjelder kjeveortopeder, for her i Nordland er det så vidt jeg vet bare to som er yngre enn meg.

– Trives du med pendlingen?

– Ja, jeg gjør i grunnen det. Jeg har i hvert fall valgt det selv og vent meg til det. Det er som oftest det det handler

om; å tilpasse seg. Jeg synes det er veldig deilig å ha fri en hel uke annen hver uke. Før har jeg jobbet en del når jeg har vært hjemme i Oslo også, men nå har jeg helt fri når jeg er hjemme, og det setter jeg pris på. Den uken jeg er her, er klinikken åpen fra 08.30 til 20.00 de tre første dagene, og til halv fire – fire torsdag og fredag. Etter klinikktid er det papirarbeid, ofte til nærmere midnatt. Jeg er som regel ikke ute av døren fra jeg kommer søndag til jeg reiser fredag. Jeg spiser her, og jeg sover her. Jeg har musikk på iPod, og på venteværelset har jeg tv.

Den største ulempen med dette livet er at det er vanskelig å ha fritidsaktiviteter hjemme, som kurs og korsang og slike ting som krever ukentlig oppmøte. Det savner jeg. Og av og til er det litt vanskelig med flytrafikken her nord. Særlig vinterstid. Det verste jeg vet er når jeg må overnatte i Bodø på vei opp eller ned, på grunn av forsinkelser. Det skjer gjerne fire-fem ganger hver vinter.

Ved Nusfjord, vel en times kjøring fra Sortland, henger fisken på hjell, akkurat som i gamle dager.

– Hva slags matlaging kan det bli snakk om på et sånt sted?

– Huff nei. Det vil jeg ikke at du skal skrive om. Jeg har med meg 12 hardkokte egg når jeg reiser opp på søndag, og noen skiver rugbrød. Kanskje en ost, og av og til en boks makrell i tomat. Og frukt, epler og pærer. Da klarer jeg meg fint. Jeg merker ikke at jeg er sulten når jeg jobber så mye, skjønner du. Tilværelsen her er bare jobbing. Jeg kommer opp søndag kveld, og gjør alt klart til uken. Og så er vi i gang. Og jeg treffer jo folk. Mellom 40 og 50 pasienter hver dag, og dessuten mine tre assistenter, som jobber skift, og er her litt på samme tid, og litt hver for seg. De har vært veldig stabile, heldigvis. Og er lojale. De er aldri syke, selv om de kanskje er det. Det er veldig viktig for meg. Jeg er forresten ikke syk jeg heller, hvis jeg skulle være det.

– Er det nok pasienter å ta av, eller merker du nedgang som følge av fraflytting?

– Jeg dekker jo et stort område, med fem kommuner: Sortland, Øksnes, Bø, Lødingen og Andøya, og delvis Hadsel. Men jeg var litt bekymret en stund likevel. I 2001 var det litt dårlige tider, og da delte jeg arbeidsuken med tre dager her og to dager på Leknes i Lofoten. Årsaken til nedgangen tror jeg var at det var vakanser i Den offentlige tannhelsetjenesten, så det var ingen til å henvise. Akkurat nå har jeg 120 på venteliste, så nå ser det veldig bra ut. De er foreløpig så unge at de kan vente litt, men jeg vet at de kommer. Og jeg har nok å gjøre med dem jeg har i øyeblikket. Det er et jevnt tilsig, vil jeg si. Mine pasienter er stort sett ungdom opp til 16 år, men også en liten håndfull voksne etter hvert. Jeg har for eksempel sett en del menn i 40-årene i det siste, forteller Anne-

Kristine Lie, som ikke har andre planer enn å fortsette pendlertilværelsen i elleve år til. Da er hun 67, og vil kanskje pensjonere seg?

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi